

Major franc. gen. štábu JULIEN FLIPO:

Francouzský Cvičební řád pro jezdeckvo.

(Druhá jeho část.)

Francouzský Cvičební řád pro jezdeckvo skládá se ze dvou částí:

1. část, vydaná asi před dvěma lety, pojednává o technické přípravě a sloužila za podklad pro Zatímní cvičební řád jezdeckva;

2. část, která vyšla před několika měsíci, pojednává o taktickém užití jezdeckva.

Této druhé části je věnována přítomná studie.

Užití jezdeckva bylo ve francouzské armádě dosud kodifikováno ve dvou svazcích „Instrukce o užití jezdeckva v bitvě“; již sám titul této instrukce naznačuje dostatečně omezený rozsah i ráz tohoto poněkud již starého předpisu. Byvši vypracována spěšně, v horečce posledních měsíců r. 1917, a založena na zkušenosti tříleté zákopové války, proti které chtěla reagovati, snažila se tato instrukce stanovit ve svém prvním svazku, který je věnován všeobecným úvahám a způsobu činnosti jezdeckva, nejlepší podmínky užití jezdeckva pro chvíli, kdy nastanou konečně úspěšné operace využití úspěchu a pronásledování. Na několika stranách bylo pojednáno také o event. užití jezdeckva v bitvě obranné, což bylo v době od března do července 1918 často jediným způsobem užití jezdeckva; hlavní zájem tohoto svazku byl však soustředěn na to, jakou sestavu má zaujmouti jezdeckvo, jestliže vyrazí do terénu více nebo méně uměle upraveného a velmi rozrytého předcházejícími boji i pracemi. Druhý svazek této staré Instrukce pojednával pak o boji jezdeckva a probíral jen zvláštní případ operace silou, vedené za stejných podmínek jako boj pěchoty.

Tak tedy Instrukce z roku 1917, vypracovaná se zřetelem na nutnosti chvíle, nemohla býti všeobecné povahy. Mimoto se snažila přizpůsobiti se jezdeckvu, organisovanému podle myšlenek z r. 1914, a způsobu boje užívanému pěchotou v r. 1917 — a musila se z nedostatku času, právě tak jako z nedostatku prostředků, spokojiti polovičitými opatřeními.

Po válce se dostavila potřeba předpisu novějšího; přes tuto naléhavost však jezdeckvo dalo přednost vyčkávání, až bude vydána „Zatímní instrukce o taktickém užití vyšších jednotek“, aby se mohlo opřít o jistěho vůdce a aby bylo možno zavésti jedním rázem předpis, který by měl skutečnou hodnotu. Jsouc dotčeno více než kterákoliv jiná zbraň změnami, vyplývajícími z vědeckých pokroků a ze zkušeností války, pokládalo jezdeckvo za nezbytné vyčkati — dříve než vykoná dílo, které by mělo cenu — až mu úřední opatření dají pevné podklady pro organisaci a výzbroj.

Mimoto nastoupila komise, které bylo uloženo vypracovati nový předpis, uvědoměle na novou cestu a vyhnula se špatně vysvětlitelnému kolísání Cvičebního řádu pro jezdeckvo a Praktické instrukce k Polnímu řádu, zhustivši do jediného předpisu zásady i způsoby, týkající se úkolů i boje jezdeckva.

* * *

Zásada, která stojí v čele nového předpisu, je táž, kterou uvádí „Zatímní instrukce o taktickém užití vyšších jednotek“: Jezdeckvo opatřuje zprávy, zajišťuje a bojuje ve spojení s ostatními zbraněmi“.

Je to potvrzení tradiční úlohy jezdeckva. Jen způsob, jak splniti tuto úlohu, zejména způsob boje, byl podroben pronikavým změnám. Jsouc v r. 1914 připraveno vrhnouti se s obnaženou zbraní kdykoli a kdekoli na nepřítele, který se ve svých spisech ukazoval přívrženec podobné doktriny, mělo francouzské jezdeckvo s počátku úspěchy, a bude vždy jeho nejslavnější vzpomínkou, že dobylo morální převahy nad nepřítelem do té míry, že mu zabránilo, již pouhou přítomností svých eskadron, aby nenapadal ve dnech předcházejících bitvě na Marně ustupující pěchotu, padající únavou. Po bitvě

na Marně, ihned od oné operace, která se nazývá „Závodem k moři“, anebo lépe „Závodem ke křídelní bitvě“ (v říjnu 1914), ocitlo se jezdecktvo v operacích, kde palba nabývala den ze dne větší důležitosti. Jeho zranitelnost mu bránila zasahovati v masách koňmo. Při své znamenité pružnosti dovedlo se jezdecktvo přizpůsobiti nové situaci a přijalo — podržujíc nadále pro zvláštní případy akci koňmo malých jednotek — pěší boj palbou jako normální způsob svého zasazení.

Později při pokroku ve výzbroji dosáhlo jezdecktvo zesílení svých akčních prostředků automatickými zbraněmi, dělostřelectvem, obrněnými automobily, letadly a útočnými vozy.

Veškeré tyto prostředky — daleky toho, aby zatížily jezdecktvo — dovolily mu zvětšiti mocně jeho manévrovou schopnost. „Pro rychlost svých koní, množství a výcvik svých kádrů, bylo jezdecktvo zvláště vhodné k rychlému zasazení na rozlehlých frontách, k náhlému a prudkému zahájení palby a k největšímu využitkování překvapení.

To je základní zásada pro užití jezdecktva, potvrzená válkou a přijatá novým předpisem, zásada, která může býti vyjádřena těmito slovy: „Jezdecktvo manévruje koňmo a bojuje palbou“.

* * *

Druhá část Cvičebního řádu pro jezdecktvo dělí se na sedm částí, které jsou:

Úloha jezdecktva za operací.

Organisace, výzbroj, význačné vlastnosti, služebnosti a zásady pro užití jezdecktva. Morální síla.

Úkoly jezdecktva u lehké divise.

Boj.

Průzkumné orgány armádního sboru a řadové divise.

Spojení.

Užití jezdecktva v některých zvláštních formách války.

Proběheme postupně tyto jednotlivé části, zdůrazníme základní věci a novinky.

Část I. — Úloha jezdecktva za operací.

a) Operace mimo bitvu.

1. Při zajištění (krytu) a při průzkumu hrají vyšší jezdecké jednotky důležitou roli pro svou rychlost, pásmo působnosti a mohutné prostředky, které jim dovolují i bojovati, je-li toho třeba k získání zpráv nebo k vyplnění jiné úlohy.

2. Při zajištění pracují vyšší jezdecké jednotky stejně jako jednotky specialisované, t. j. smíšené výzvědné skupiny ve prospěch vyšších jednotek všech zbraní.

3. Při zjednávání dotyku je jezdecktvo, ať již jest jeho síla jakákoli, vždy první zbraní pro zjednání pozemního dotyku.

b) V boji.

Jezdecktva se užívá vždy, jsou-li v celkové sestavě mezery, nebo na křídlech, která mají býti kryta, nebo k manévrování. Jinak je v ruce velitele pohyblivou a mocnou zálohou, která eventuálně, stabilisuje-li se fronta, může ulehčiti pěchotě v zákopech, neb

ukazuje-li se úspěch, zasáhnouti a zvýšiti jej a přeměnění nepřátelský ústup v útěk.

V obraně se užívá jezdeckta ke střežení boků nebo jako pohyblivé zálohy, hotové vždy zasáhnouti, počne-li opět postup vpřed. Končí-li naopak boj neúspěchem, pomáhá jezdeckto zadním vojům zpomalovati nepřátelský tlak, neb se snaží ucpati rozptýlenými částicemi trhlínu, která se snad náhle utvořila.

Konečně jest jezdeckto pro svou velkou pohyblivost jednou z hlavních složek ústupového manévru, při kterém vytváří na postupných terénních manévrech clony, které opouští ve chvíli, kdy si nepřítel počíná zjednávati úzký dotyk.

Č á s t II.

Organisace. Výzbroj. Význačné vlastnosti. Služebnosti. Zásady užití jezdeckta. Morální síla.

Tato část je celkovou a neobyčejně jasnou synthesesou organisace francouzského jezdeckta, jeho dnešních prostředků a jejich užití.

A. Organisace jezdeckta.

Jezdeckto je organisováno jednak ve vyšší jezdecké jednotky, které jsou zálohami hlavního velitelství, jednak v jednotky menší, které jsou přiděleny armádním sborům, řadovým divisím a pěším plukům.

1. Vyšší stálou jezdeckou jednotkou jest tak zvaná „lehká divise“, která „má organisačně všechny prostředky, jichž má velitel jezdeckta užití a které může kombinovati k vedení určité operace. Její organisace jí umožňuje přijmouti rozličné posilové prostředky, kterými ji často nadřízené velitelství dočasně zesiluje.“

Lehká divise obsahuje hlavně tyto složky:

Velitelství;

tři brigády po dvou jezdeckých plucích (pluk má velitelství, pomocnou eskadronu, ke které patří i kulometný oddíl o čtyřech četách po třech kulometech, dvě korouhve po dvou eskadronách);

oddíl cyklistů (velitelství, pomocná rota, ke které jest přidělena četa kulometů o třech družstvech po dvou kulometech a četa tří doprovodných děl, rotu obyčejnou o třech četách, z nichž každá má tři družstva obyčejná a jedno kulometné o dvou kulometech); dva oddíly jezdeckého dělostřelectva s děly ráže 75 mm (šest baterií); oddíl obrněných automobilů o třech eskadronách (celkem

27 vozů);

spojovací oddíl;

cyklistický oddíl ženijního vojska;

mostní soupravu;

letku.

Mimo to má lehká divise nejnnutnější útvary služeb.

Lehká divise operuje buď samostatně, nebo ve svazu jezdeckého sboru, eventuálního to útvaru, vybaveného rozsáhlým velitelským organismem, značnou mohutností palby a větší bojovou výkonností.

2. Vyšší jednotky pěchoty jsou vybaveny přezvědnými orgány, obsahujícími všechny zbraně, mezi nimiž je jezdeckto složkou pro vyhledávání zpráv. Tyto přezvědné oddíly obsahují:

velitelství oddílu;

jednu až dvě eskadrony (po čtyřech četách a jedné četě kulometné);

rotu cyklistů o třech četách a družstvu kulometném; četou kulometů na lehkých automobilech (čtyry vozy).

3. U pěších pluků posléze zavádí se místo dosavadních devíti jízdních pátračů „jezdecká četa“ se stavem pětadvaceti mužů pod velením důstojníka.

V celé této organizaci jezdeckva poutají naši pozornost zvláště tyto tři věci:

značný vzrůst palebných prostředků lehké divise, která má při početním stavu o polovic menším téměř právě tolik samočinných zbraní jako divise řadová;

zřízení smíšených přezvědných oddílů, pravých to lehkých předvojů, které mohou při své palebné mohutnosti vyplniti všechny úkoly zajištění a eventuálně i úlohu průzkumu (při průzkumu může zvláště lehká stanice bezdrátové telegrafie, přidělená přezvědným oddílům armád. sborů, prokázati velké služby);

nahrazení jízdních pátračů jezdeckou četou, které uchovává napříště počet jezdeckva divisního přezvědného oddílu neztěněný.

B. Výzbroj a prostředky jezdeckva. Zásady pro užití jednotlivých zbraní jezdeckva.

Cvičební řád rozvinuje značně věci dotčené již v instrukci z r. 1917 a probírá rozličné zbraně jezdeckva, karabinu, lehký kulomet, šavli, pistol a revolver, ruční i puškový granát, vysvětluje jejich přednosti a podává jejich charakteristiku.

Řád zdůrazňuje zvláště dvě zbraně, které jsou dnes přímo podkladem pro užití jezdeckva, totiž obrněné automobily a letku lehké divise.

Obrněné automobily, sdružené v čtyry o třech vozech, staly se nezbytným pomocníkem jezdeckva, kterému „přinášejí pomoc svou pohyblivostí a palebnou mohutností, chráněnou pancířem“.

Přidělení letky k lehké divisi se nabízelo samo sebou se zřetelem k tomu, že lehká divise je jednotka pružná, která bude operovati téměř vždy samostatně a která bude potřebovati vlastního letectva, jež by plnilo úlohy blízkého průzkumu, ostrahy, doprovodu, zastřelování a kontroly palby, spojení.

Řád pojednává také, avšak stručněji, o užití cyklistického oddílu, jakož i o užití cyklistického oddílu ženijního a dělostřelectva lehké divise.

Organizační vybavení lehké divise divisním dělostřelectvem, které je novotou, odpovídá jednak taktickým nutnostem, jednak zkušenostem z konce války. Poněvadž má lehká divise dostatečně velký štáb, je s to, aby přijala často značné dělostřelectvo velmi různých ráží, které jí bývá přiděleno jako posila.

C. Význačné vlastnosti jezdeckva. Jeho služebnosti a zásady užití.

„Podstatou jezdeckva je pohyblivost, spojená s palebnou mohutností.“ Z toho vyplývají hlavní vlastnosti této zbraně: velký akční okresek, schopnost kombinovati manévry koňmo s bojem palbou a tedy operovati překvapením, možnost krýti se samostatně.

Tyto vlastnosti, spojené se zvláštním výcvikem kádrů, dovolují právě tak užívati jezdeckva samostatně ve velkých prostorech, jako kombinovati je s ostatními zbraněmi.

Příště dále.)